

Omraader, medens det formener, at Kampen bør føres paa et eneste for der at kunne lægge *al* Kraften ind, hvorved Angrebet forhaabentlig kunde blive virkelig virkningsfuldt. At kæmpe med *dobbelt Front* er altid svækkende. Mindretallet vil undgaa denne Svækkelse og foreslaar derfor, at Kampen føres alene ad den ene Vej, den *forebyggende*, der desuden, hvad neppe nogen vil benægte, er den naturlige og nærmestliggende, thi det er jo en lige saa velkendt som almengyldig Sandhed, at i Kampen mod et Onde gælder det først og fremmest om at stoppe dets Kilde, at ramme dets egentlige Rod, hvorimod „det er for sent at kaste Brønden til, naar Barnet er druknet“. Og — er det ikke ogsaa *for sent*, naar man retter sine Anstrengelser paa Redningen af dem, der have været saa uheldige at falde i den aabne Tuberkulosebrønd? Var det ikke bedre at forsøge paa at faa den lukket saa godt til som overhovedet gørligt? Man skulde næsten tro det, og det er just det, Mindretallet foreslaar, men det gør Fler-tallet jo ogsaa, vil man sige. Ganske vist, men kun delvis, det maa ikke koste Staten Penge, dem man i utalte Millioner foreslaar anvendte paa *Helbredelse* og *Pleje* af tuberkuloselidende. Det er et smukt, om end dyrt Formaal, og Dyrheden maatte man tilgive, saafremt Hovedformaalet (Helbredelsen) kunde antages opnaelig i noget nævneværdigt Omfang, men herom rejser der sig ikke blot hos Mindretallet, men fra mange sagkyndiges Side ret stærke Tvivl, og hvad mere er, disse Tvivl synes baade at forstærkes og at udbrede sig, alt eftersom der indvindes Erfaringer om Resultaterne af Sanatoriebehandlingen, hvad der egentlig ikke er noget Under, naar man ser, at ifølge Sanatoriernes egne Beretninger helbredes gennemsnitlig kun 1 af hver 4 tuberkuløse, der indlægges paa disse Anstalter, medens man samtidig absolut ingen Vished har for, om de, der udskrives som „helbredede“, virkelig ere det, om maaske ikke en stor Del af dem kun ere „bedrede“, muligvis i høj Grad bedrede, men dog neppe anderledes, end

at de, naar de vende tilbage til deres tidligere ofte uheldige Livsforhold og de dem paatvungne Levevilkaar, ere stærkt udsatte for Tilbagefald.

I Forbindelse hermed bør det maaske nævnes, at der baade her og i Udlandet findes ikke faa lægevidenskabelige Autoriteter, deriblandt i Tyskland endog særlig fremragende, der anse det for et langt fra til fulde opklaret Spørgsmaal: „om en *virkelig* konstateret Lungetuberkulose overhovedet lader sig *virkelig* helbrede?“ De paastaa, at Diagnosen af en lidet fremskredne Lungetuberkulose er saa vanskelig, at Tilfælde, der fremstilles som helbredede, ofte kunne føres tilbage til en fejl-agtig Diagnose, og de mene, at selv om der skulde kunne konstateres virkelig Helbredelse af virkelig Lungetuberkulose, saa vil dette i hvert Fald høre til de Undtagelser, der kun bekræfte Reglen. Saa stærke Udtalelser foreligge ganske vist ikke fra danske Læger, men det vides fuldt vel, at der findes mange, der helde til lignende Anskuelser, og naar de kun rent undtagelsesvis fremsættes offentlig, da vides det lige saa vel, at det skyldes den stærke kollegiale Følelse og den ikke mindre stærke Solidaritetsaand, der gennemtrænger den danske Læggestand.

Mindretallet kan som Lægmand selvfølgelig ikke tage Parti i et saa udelukkende lægevidenskabeligt Spørgsmaal og lader dette derfor ganske staa hen, men det har troet sig berettiget til at fremdrage det som ikke savnende Interesse for Sagen i og for sig, og tillige som støttende dets isolerede Stilling i Udvalget, en Isolation, der muligvis dog turde være mere tilsyneladende end virkelig, idet baade taktisk-politiske og opportunistiske Hensyn ganske forstaaeligt kunne have dikteret Fler-tallet en Stilling, der lettest og sikrest kunde fremme et fra disse Motiver delvis stammende Ønske om Tuberkuloselovens hurtigst mulige Gennemførelse. Dette være nu, som det være vil, thi Mindretallet agter ikke at tillægge den her opstillede Formodning nogen særlig Vægt, hvorimod det lægger en saa meget større paa den Retning, der mere og mere